

Podróżowanie między Wielką Brytanią a Polską w przypadku braku porozumienia o brexicie

Jeśli planujesz podróżować między Wielką Brytanią a Polską po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy (tzw. twardy brexit), to musisz wiedzieć, że będą wtedy obowiązywały inne niż dotychczas zasady.

1. Odprawy graniczne, wizy i kontrole celne, zwrot VAT

1.1 Odprawy graniczne i wizy

Obywatele polscy podróżujący do Wielkiej Brytanii

Czy obywatele polscy będą potrzebowali wizy, aby wjechać na terytorium Wielkiej Brytanii?

Wielka Brytania ogłosiła, że obywatele UE, w tym Polacy będą mogli podróżować do Wielkiej Brytanii bez wiz po bezumownym brexicie.

Obywatele UE, w tym Polacy będą mogli podróżować do Wielkiej Brytanii na podstawie paszportu lub tymczasowo – do jakiegoś punktu w czasie w 2020 r. – swojego krajowego dowodu osobistego. Celem Wielkiej Brytanii jest bowiem stopniowe wygaszenie możliwości korzystania z dowodów osobistych przez obywateli UE – [informacja o konkretnej dacie nie została jeszcze podana przez stronę brytyjską](#). Do momentu akceptacji przez stronę brytyjską dowodów osobistych obywateli UE, również polska Straż Graniczna będzie akceptować polski dowód osobisty jako dokument uprawniający do przekraczania granicy podczas odprawy wjazdowej/wyjazdowej z/do Polski/Wielkiej Brytanii.

Jednocześnie rekomendujemy, aby Polacy którzy planują podróże do Wielkiej Brytanii już teraz podejmowali starania o uzyskanie paszportu.

Obywatele Wielkiej Brytanii podróżujący do Polski

Czy obywatele Wielkiej Brytanii będą poddawani dodatkowym kontrolom?

Obywatele Wielkiej Brytanii, po brexicie staną się obywatelami państw trzecich i nie będą już uprawnieni w przejściach granicznych do korzystania z odrębnych pasów ruchu dedykowanych dla osób „korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii” oznaczonych „UE/ EOG/CH”.

Obywatele Wielkiej Brytanii będą mogli podróżować do Polski bez wiz w przypadku krótkich pobytów (tj. do 90 dni w okresie 180 dni). Jednocześnie będą oni musieli spełnić warunki wjazdu, polegające m.in. na konieczności posiadania ważnych dokumentów podróży – wydanych w okresie ostatnich 10 lat i ważnych przynajmniej trzy miesiące po planowanej dacie wyjazdu z państw członkowskich, będą też podlegali procedurom kontroli szczegółowej, polegającej m.in. na konieczności udzielania służbom granicznym - odpowiednich informacji, uzasadniania celu i warunków planowanego pobytu, a także posiadania wystarczających środków finansowych gwarantujących zapewnienie utrzymania podczas pobytu i pokrycie kosztów powrotu.

Paszporty obywateli brytyjskich będą też zarówno przy wjeździe jak i przy wyjeździe stemplowane, co umożliwi obliczenie 90-dniowego okresu pobytu bezwizowego.

1.2 Kontrola celna

Co z moim bagażem i towarami?

Jeśli podróżujesz z Wielkiej Brytanii do UE, musisz mieć świadomość, że:

- ✓ Twój bagaż i inne towary będą podlegały kontroli celnej. Wielka Brytania może stosować podobne wymogi wobec podróżnych z Polski wjeżdżających na terytorium Wielkiej Brytanii; nie będziesz mógł przywieźć do Polski pewnych towarów albo będziesz mógł przywieźć tylko

ich ograniczone ilości. Dotyczy to np. produktów pochodzenia zwierzęcego (takich jak mięso, mleko, szynka, ser – szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii), środków pieniężnych o wartości 10 000 EUR lub wyższej, pewnych dóbr kultury, określonych roślin oraz produktów roślinnych i niektórych zwierząt. Podobne ograniczenia mogą obowiązywać wobec obywateli polskich podróżujących do Wielkiej Brytanii;

- ✓ jeśli przywozisz towary w swoim bagażu rejestrowanym lub podręcznym, będzie Ci przysługiwało prawo do ich zwolnienia z należności celno-podatkowych (co oznacza zwolnienie towarów z należności celnych przywozowych i VAT, a w stosownych przypadkach również z akcyzy) według określonych zasad. Informacje na temat towarów objętych takim zwolnieniem oraz ilości lub wartości towarów, na jakie takie zwolnienie przysługuje, można znaleźć w informacji przygotowanej przez Ministerstwo Finansów ([limity dla podróżujących z Wielkiej Brytanii do Polski](#)).

1.3 Zwrot VAT dla podróżnych

Czy mieszkając na stałe w Wielkiej Brytanii mogę korzystać z systemu TAX FREE i odzyskać VAT zapłacony przy zakupie towarów w jednym z 27 państw członkowskich UE?

Tak. Jeśli na stałe mieszkasz poza UE, masz prawo do zwrotu podatku VAT zapłaconego od towarów zakupionych podczas pobytu w UE, pod warunkiem że w chwili wyjazdu z UE okażesz organom celnym te towary wraz z wystawionymi przez sprzedawcę dokumentami potwierdzającymi ich zakup w systemie TAX FREE oraz swoim dokumentem tożsamości potwierdzającym twoje miejsce zamieszkania poza terytorium UE (w Wielkiej Brytanii). Stałe miejsce zamieszkania ustala się na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Ważne: do zakupów w systemie TAX FREE uprawnieni są wyłącznie podróżni - osoby fizyczne - niemające stałego miejsca zamieszkania na terytorium UE.

Szczegółowe informacje dotyczące zwrotu VAT dla podróżnych znajdziesz na [stronie Ministerstwa Finansów](#).

2. Prawa pasażerów

Pasażerowie w transporcie lotniczym

Czy unijne prawa pasażerów będą nadal miały zastosowanie do obywateli polskich podróżujących między UE a Wielką Brytanią?

Jeżeli korzystasz z usług przewoźnika wspólnotowego, nadal będziesz pod ochroną unijnych praw pasażerów, zarówno w przypadku lotów z lotniska w Wielkiej Brytanii na lotnisko w UE, jak i odwrotnie. Wykaz przewoźników wspólnotowych możesz znaleźć [tutaj](#).

Jeżeli korzystasz z usług linii lotniczych spoza UE, ochrona będzie Ci przysługiwać jedynie podczas lotów z UE do Wielkiej Brytanii, ale już nie podczas lotów z Wielkiej Brytanii na lotnisko w UE.

O prawach pasażerów podróżujących samolotem możesz przeczytać na [stronach Komisji Europejskiej](#).

A co z pasażerami o ograniczonej sprawności ruchowej?

W przypadku wylotów z lotniska w Wielkiej Brytanii, transferów na takim lotnisku i lotów na takie lotniska nie będziesz już korzystać z przepisów UE, które przyznają szczególne prawa osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej podróżującym drogą lotniczą. Unijni przewoźnicy, których samoloty wylatują z lotniska w Wielkiej Brytanii na lotnisko w UE, nadal będą jednak musieli przestrzegać określonych praw (obowiązek pomocy, zakaz odmowy przewozu oraz obowiązek udzielania informacji).

Pasażerowie statków

W dalszym ciągu będziesz chroniony przepisami UE dotyczącymi praw przewozowych na promach podczas wszelkich podróży rozpoczynających się lub kończących w porcie UE.

O prawach pasażerów podróżujących statkiem możesz przeczytać na [stronach Komisji Europejskiej](#).

Pasażerowie autobusów

W dalszym ciągu będziesz korzystać z unijnych praw w zakresie transportu autobusowego i autokarowego na trasach do Wielkiej Brytanii lub z Wielkiej Brytanii, w przypadku gdy wsiadasz lub wysiadasz w UE, a zaplanowana odległość wynosi co najmniej 250 km.

O prawach pasażerów podróżujących autobusami i autokarami możesz przeczytać na [stronach Komisji Europejskiej](#).

Pasażerowie w transporcie kolejowym

Na terenie całej UE w dalszym ciągu będziesz chroniony przepisami dotyczącymi praw pasażerów w ruchu kolejowym w ramach usług kolejowych w UE, pod warunkiem że przedsiębiorstwo kolejowe uzyskało zezwolenie zgodnie z przepisami UE.

O prawach pasażerów podróżujących koleją możesz przeczytać na [stronach Komisji Europejskiej](#).

3. Ważność biletów

Mam zarezerwowany lot z/do Wielkiej Brytanii. Czy bilet pozostanie ważny po dniu wystąpienia?

Tak. Przed rezerwacją lotu należy jednak sprawdzić regulamin przewozu pasażerów danego przewoźnika. Regulamin taki wyjaśnia kwestie ważności biletów lotniczych danych linii, a także warunki zwrotu kosztów w przypadku anulowania biletów. Ze zwrotu kosztów w ramach unijnych praw pasażera możesz skorzystać w przypadku:

- ✓ lotów z lotniska w UE do państwa trzeciego;
- ✓ lotów z państwa trzeciego na lotnisko w UE obsługiwanych przez przewoźnika z UE .

4. Opieka zdrowotna podczas podróży

Czy obywatele polscy będą mogli korzystać w Wielkiej Brytanii z europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego?

Nie, obywatele UE, w tym Polacy, nie będą już mogli korzystać w Wielkiej Brytanii z opieki zdrowotnej na podstawie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego.

Upewnij się, czy Twoje ubezpieczenie zdrowotne obejmuje zwrot kosztów leczenia w pilnych przypadkach w kraju nienależącym do UE. Jeśli nie, rozważ wykupienie dodatkowego ubezpieczenia podróżnego.

Czy podczas podróżowania po Polsce obywatele Wielkiej Brytanii będą mogli korzystać z europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego?

Nie, obywatele Wielkiej Brytanii nie będą mieli dostępu do opieki zdrowotnej w państwie członkowskim UE, w tym w Polsce, na podstawie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego.

Jeżeli jesteś ubezpieczony w Wielkiej Brytanii i zamierzasz podróżować do jednego z państw członkowskich UE, zapytaj swojego ubezpieczyciela, czy przysługuje Ci zwrot kosztów leczenia w państwach członkowskich UE w nagłych wypadkach. Jeśli nie, rozważ wykupienie dodatkowego ubezpieczenia podróżnego.

W sytuacjach nagłych zachorowań i innych nieprzewidzianych zdarzeń losowych, pomoc medyczna zostanie Ci udzielona. Jeśli jednak nie jesteś ubezpieczony na wypadek podróży, będziesz zobowiązany do pokrycia pełnych kosztów leczenia.

Mam polskie obywatelstwo. Czy pracując i mieszkając na stałe w Wielkiej Brytanii będzie mi przysługiwać w Polsce prawo do świadczeń opieki zdrowotnej?

Po dacie brexitu bezumownego nie będzie można już skorzystać w Polsce ze świadczeń zdrowotnych na podstawie brytyjskiego dokumentu. Jednocześnie polskie prawo chroni szczególne kategorie osób tj. kobiety posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Polski, w okresie ciąży, porodu i połogu czy dzieci posiadające polskie obywatelstwo, do ukończenia 18 roku życia. Te kategorie osób będą uprawnione do świadczeń finansowanych z budżetu państwa, również w przypadku twardego brexitu np. kobiety w ciąży na podstawie zaświadczenia potwierdzającego ciążę.

5. Prawo jazdy

Posiadam prawo jazdy wydane przez państwo członkowskie UE. Czy będzie ono ważne w Wielkiej Brytanii?

To zależy od prawa brytyjskiego. Wielka Brytania ogłosiła, że podczas wizyty na jej terytorium będzie można nadal prowadzić pojazd na podstawie ważnego unijnego prawa jazdy.

Jestem posiadaczem brytyjskiego prawa jazdy. Czy będzie ono ważne w Polsce?

W przypadku brexitu bezumownego prawo polskie zgodnie z [ustawą przyjętą na wypadek scenariusza bezumownego brexitu](#) będzie w dalszym ciągu uznawać za ważne prawo jazdy wydane w Wielkiej Brytanii.

Podróżuję do Polski samochodem zarejestrowanym w Wielkiej Brytanii. Czy powinienem mieć ze sobą Zieloną Kartę?

Zielona Karta to dokument, który potwierdza zawarcie ubezpieczenia OC przez właściciela pojazdu. W przypadku tzw. „twardego brexitu” wjeżdżając na teren Europejskiego Obszaru Gospodarczego (kraje Unii oraz Norwegia, Islandia i Lichtenstein) pojazdem zarejestrowanym w Wielkiej Brytanii będziesz zobowiązany do posiadania ważnego certyfikatu Zielonej Karty przez cały okres pobytu na ww. terenie.

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, w odwrotnej sytuacji tj. w przypadku podróży do Wielkiej Brytanii pojazdem zarejestrowanym w Polsce, również będziesz zobowiązany do posiadania Zielonej Karty. W chwili obecnej rząd brytyjski wprowadził bowiem ułatwienia przy wjeździe do tego kraju jedynie wobec Irlandii i ma ono charakter jednostronny. Nie jest przy tym wykluczone, że podobne ułatwienie będzie w przyszłości wprowadzone przez rząd Wielkiej Brytanii także w stosunku innych krajów, w tym dla Polski.

6. Zwierzęta domowe

Czy przewóz zwierząt domowych będzie wymagał spełnienia szczególnych warunków?

W przypadku podróży ze zwierzęciem domowym z Polski do Wielkiej Brytanii należy sprawdzić, jakie wymogi zamierza stosować Wielka Brytania w odniesieniu do osób podróżujących z Polski. Być może będzie potrzebny paszport zwierzęcia domowego państwa trzeciego lub świadectwo zdrowia zwierzęcia.

Jeśli podróżujesz ze zwierzęciem domowym z Wielkiej Brytanii do Polski, będą Cię obowiązywały przepisy UE dotyczące przewozu zwierząt domowych. Przepisy te stanowią, że:

- ✓ zwierzę musi mieć wszczepiony chip identyfikacyjny;
- ✓ zwierzę musi mieć ważne szczepienie przeciwko wściekliźnie;

- ✓ zwierzę musi mieć ważne wyniki badania poziomu przeciwciał przeciwko wściekliznie metodą miareczkowania;
- ✓ zwierzę musi spełniać wszystkie wymogi dotyczące profilaktycznych środków zdrowotnych w odniesieniu do chorób i zakażeń innych niż wścieklizna;
- ✓ zwierzęciu musi towarzyszyć należycie wypełniony i wydany dokument identyfikacyjny.

Ponadto zwierzęta domowe muszą być przywożone przez punkty wjazdu wyznaczone przez Polskę, których pełną listę można znaleźć w [rozporządzeniu Ministra Rolnictwa](#).

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie [Głównego Inspektoratu Weterynarii](#).

7. Rośliny i towary pochodzenia roślinnego

Czy przewóz roślin i towarów roślinnych na własne potrzeby będzie ograniczony?

Podróżując do Polski z Wielkiej Brytanii i przewożąc ze sobą rośliny lub towary pochodzenia roślinnego, należy pamiętać, że wwóz określonego asortymentu do krajów UE może być całkowicie zakazany (np. ziemniaków), a określone rośliny i towary roślinne mogą wymagać ich zgłoszenia w pierwszym punkcie przekraczania granicy UE w celu przeprowadzenia granicznej kontroli fitosanitarnej (np.: wszelkie sadzonki, cebule, bulwy itp. czy też rośliny doniczkowe). Wyłączone z tych warunków mogą być tylko niewielkie ilości określonego asortymentu (przykładowo przy wwozie przez polską granicę UE – świeże owoce i warzywa w ilości do 5 kg).

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie [Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa](#).

8. Roaming

Czy unijne przepisy dotyczące roamingu będą nadal obowiązywać w Wielkiej Brytanii?

Nie. Przedsiębiorstwa świadczące usługi łączności mobilnej, takie jak połączenia głosowe, wiadomości tekstowe lub przesył danych, nie będą już związane unijnymi przepisami dotyczącymi roamingu w ramach swojej działalności w Wielkiej Brytanii.

Oznacza to, że przedsiębiorstwa te będą mogły żądać wyższych stawek za usługi roamingu od klientów z Wielkiej Brytanii korzystających z tych usług na terenie UE oraz od obywateli UE korzystających z nich w Wielkiej Brytanii.

Więcej informacji:

- ✓ [Zawiadomienie Komisji Europejskiej dotyczącym gotowości w dziedzinie podróżowania](#)
- ✓ [Brytyjska strona dot. podróżowania w scenariuszu bezumownego brexitu](#)
- ✓ [Polski portal poświęcony tematyce brexit.](#)
- ✓ Szczegółowe zakładki na stronach ministerstw i urzędów – ich pełną listę znajdziesz [tutaj](#)

Informacja została przygotowana przez MSZ na podstawie zawiadomienia KE oraz informacji przekazanych przez współpracujące z MSZ resorty i urzędy centralne. Stan na 4 września 2019 r.